

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

Հ Ն Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Ամման

Նորին Ամեն.

Տ. Սղիօէ Արքեպս. Տէրօքեան

Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Հանդիմանում և փառաւոր սօներուն աւերած ներկայացնելու Ձերդ Ամենապատուութեան սրտազին բարեմալութիւններս եւ ճորհաւորութիւններս, խնդրելով Ամենակառող Աստուծոյ որ կրկնուի այս սօնը Ձեզի եւ քրիստոնեայ աշխարհին համար իր բարիքներով, յաշտութեամբ եւ օրհնութիւններով:

ՌԻԱՍՖԻ ԹԵԼԼ

Վարչապետ

Ամման

Նորին Ամեն.

Տ. Սղիօէ Արքեպս. Տէրօքեան

Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Թաւրեան սօնի փառաւոր առիթով, կը ներկայացնեմ Ձերդ Ամենապատուութեան սրտազին բարեմալութիւններ եւ լաւագոյն ճորհաւորութիւններ, աղօթելով առ Բարձրեալն Աստուծոյ որ այս երջանիկ սօնը բերէ մարդկութեան բարիք եւ հանգիստ:

ՀԱՊԵՍ ՄԱՀԱՆԻ

Բանակի ղեկ. Հրամանատար

Ամման

Նորին Ամեն.

Տ. Սղիօէ Արքեպս. Տէրօքեան

Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Կը ճորհաւորեմ Ձեր սօնը եւ Ձերդ Ամենապատուութեան կը մաղթեմ առողջութիւն եւ երջանկութիւն:

ՊԱՀԱՎԻ ԹԱԼԼՈՒՆԻ

Լիզպոն

Նորին Ամեն.

Տ. Սղիօէ Արքեպս. Տէրօքեան

Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Խորապէս զրպացում Ձերդ Ամենապատուութեան զապական ճորհաւորութիւններ

էն եւ օրհնութիւններէն, կը յայտնեմ Մեր անկեղծ ճորհաւորութիւններ:

ԱԶԵՐԷՏՈ Բ ԲՏԻԿԱՍ

ԳԵՌԳ ԵՍԱՅԵԱՆ

ՌՕՊԷՆ ԿԻԼՊԷՆԿԵԱՆ

Ամման

Նորին Ամեն.

Տ. Սղիօէ Արքեպս. Տէրօքեան

Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Կը յայտնեմ իմ ճորհաւորութիւնները Գուրգան պայրամի առիթի Ձեր բրած ազնիւ ճորհաւորութիւններուն համար: Կ'աղօթեմ Բարձրեալն Աստուծոյ որ մեր բոլորին ճորհէ բարգաւաճութիւն, ծառայելու համար մեր սիրելի Հայրենիքին, ընդ հովանեաւ մեր զերագոյն առաջնորդ Մեծն Հիւսիքին:

ԶՕՐԱՎԱՐ ՀԱՊԷՍ ՄԱՀԱՆԻ

Երուսաղէմ, 14 Մայիս 1962

Ն. Վեն. Հիւսիք Թապաւոր

Արքունի Պալատ

Ամման

Իմ անունով եւ յանուն Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան եւ Յորդանանի հայ համայնքին, կը մատուցանեմ Ձերդ Վեհափառութեան ջերմ ճորհաւորութիւններ Գուրգան պայրամի առիթով, մեղանել հաւատարմութեամբ հանդերձ:

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Երուսաղէմ, 14 Մայիս 1962

Ն. Վսեմ. Ուստֆի Թէլլ

Վարչապետ Յորդանանի

Ամման

Իմ անունով եւ յանուն Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան եւ Յորդանանի հայ համայնքին, կը ներկայացնեմ Ձերդ Վսեմութեան սրտազին ճորհաւորութիւններ Գուրգան պայրամի առիթով, եւ կ'աղօթեմ աւանակարգին Աստուծոյ պարգեւելու Ձեզ ոյժ եւ կարողութիւն, որպէսզի կարող ըլլաք Ձեր ուսերուն վրայ ծանրացող պատրասկանութիւնները կատարել յոգոս մեր սիրելի Յորդանանին եւ անոր ժողովուրդին, Վեն.

Թագաւոր Հիւսէյն Մեծի իմաստուն ուռաջ-
նորոգեան ներքեւ:

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԷՐՏԵՐԵԱՆ
Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Երուսաղէմ, 14 Մայիս 1962

Ն. Վսեմ. Հապէս Մանուկի
Ընդհ. Հրամանատար Յորդանանեան Ծորաց
Ամման

Իմ անունովս եւ յանուն Ս. Բակոբեանց
Միաբանութեան եւ Երուսաղէմի Հայոց
Պատրիարքութեան, կը ընտրաւորեմ Ձեզ
Գուրգոսն ուղարկի աւիրով, եւ կը մաղ-
թեմ Ձեզ բարօրութիւն եւ առեւտրութիւն,
ընդ հովանեաւ Ն. Վեհ. Թագաւորին:

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԷՐՏԵՐԵԱՆ
Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Երուսաղէմ, 14 Մայիս 1962

Ն. Վսեմ. Պաննադ Թալիսուի

Ամման

Իմ անունովս եւ յանուն Ս. Բակոբեանց
Միաբանութեան եւ Երուսաղէմի Հայոց
Պատրիարքութեան, կը յայտնեմ Ձեզ տեղեկեմ
ընտրաւորութիւններ Գուրգոսն ուղարկի
հայեղով բարձրաւ խնամքի ու ընտրեմ
Ձեզ երկու եւ եղանակի արիւնեւ, յաջողու-
թիւն եւ բարօրութիւն:

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԷՐՏԵՐԵԱՆ
Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ - ՌԵՄԿԱՆՔ

● Կիր. 1 Ապրիլ. — Տնտեսին: Ս. Գատարազը
մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Աստուածածնա/
խորանին վրայ: Ժամարարին էր Հոգը. Տ. Անու-
շաւան Վրդ. Զղլանեան:

● Ել. 5 Ապրիլ. — Իրկուան Հսկումին քա-
րողն Հոգը. Տ. Մաշտոց Վրդ. Բարիլուսեան,
Հնչեղով Սիրոյ գերբ մեր կեանքերէն ներս:

● Եր. 7 Ապրիլ. — Կէսորէ վերջ, Ամեն. Ս.
Գատարազը Հօր գլխաւորութեամբ, Միաբանու-
թիւնը շնորհակալութիւնով մուտք գործեց Ս. Յարու-
թեան Տաճար: Ս. Գերեզմանի եւ Գիւսա խաչի այրի

ախտերէն հաք. վերջնայ կից՝ Ս. Գլ. Լուսաւ-
րիչ հեղեղեց: Ել մէջ պաշտուեցան ժամերգութիւն
եւ նախատեսակ: Ապա կատարուեցաւ Տօրինա-
կան Ս. Տեղեկաց այցելութեան հանդիսարարութե-
ան Տաճարէն ներս: Թափօրապետն էր Հոգը. Տ.
Շահէ Վրդ. Աննեան:

● Կիր. 8 Ապրիլ. — Գատարին: Գիւրգոսն
եւ առեւտրական ժամերգութիւնները պաշտուեցան
ի Ս. Լուսաւորիչ, Ապա Ամեն. Ս. Գատարազը
Հայր հանդիսարար Ս. Գատարազ մատուց Քրիս-
տոսի Ս. Գերեզմանին վրայ, որմէ հաք նախա-
գահեց նոյնիւն եւ Գատարաւորեցաւ շուրջ կատար-
ութեան հաղորդման մեծահանդէս ժամերգութիւն՝ որ վեր-
ջացաւ Ս. Լուսաւորիչ հեղեղեցայ մէջ: Ս. Գատար-
ազէն մաս մը ճայնապառուեցաւ Բորգանի
աւտոսկայանէն:

● Ուր. 13 Ապրիլ. — Նախատեսակին ի Ս.
Յակոբ Նախագահեց Գիրչ. Լուսաւորապետ Տ.
Հայրիչ Եղիսեղեպոս:

● Եր. 14 Ապրիլ. — Ս. Գրեգորի Լուսաւորիչ
(Մունի վիրայ): Ըստ սովորութեան առաւտ-
եան ժամերգութեան հաք, Ս. Գլ. Լուսաւորիչ
մատուց իր հանգստարանէն ժամերգով փո-
խադրուեցաւ Ապա Սեղան՝ ձեռամբ Լուսաւ-
րապետ Սրբազանին: Ապա մատուցուեցաւ Ս.
Գատարազ՝ Մայր Տաճարի աւանդաւոր Ս. Լու-
սաւորիչ հեղեղեց վրայ: Ժամարարին էր Հոգը.
Տ. Վարդիկ Արդ. Գաղանեան:

→ Կէսորէ վերջ, Լուսաւորապետ Գիրչ. Տ.
Հայրիչ Սրբազանի գլխաւորութեամբ, Միաբա-
նութեան մաս մը մեկնեցաւ Զիթնիկայ լեռ:
Սր Համարածման Սրբազանի վրայ կատուցուեց
մեր վրանաւորութեան մէջ պաշտուեցան ժամեր-
գութիւն եւ նախատեսակ: Իրկուանցութիւն կատար-
ուեցան նաեւ ընկեցեղէնի Հսկումն կարգեր, ու
պա՛ւ առաւտրական ժամերգութիւն: Մատուցուե-
ցաւ նաեւ Ս. Գատարազ: Ժամարարին էր Հոգը. Տ.
Վաչէ Արդ. Իդնատրուսեան: Արարողութիւնները
աւարտեցան ուշ գիշերին:

● Կիր. 15 Ապրիլ. — Գալանեան: Առաւտրա-
ն ժամը Յին, Ամեն. Ս. Գատարազը Հօր գլխաւորու-
թեամբ, Միաբանութիւնը ինքնաւայ ժերով մեկ-
նեցաւ Զիթնիկայ լեռ ու Հայրապետով մուտք
գործեց Համարածման Սրբազանի, ուր մեր վրա-
նաւորութեան մէջ եպիսկոպոսական խոյր ի գլուխ
պատարապետ եւ աւաւ պատշաճի քարոզեց Հոգը.
Տ. Շահէ Վրդ. Աննեան: Թէ՛ երեկ երեկոյն եւ թէ
այսօր պա՛ւ էր հաւատարեւարեւորութեան պահաւը
աննպաստ օդի պատճառաւ:

● Ել. 10 Ապրիլ. — Առաւտրու, Մայր Տա-
ճարին մէջ կատարուեցաւ Վերահաղորդի վերջին
ժամերգութիւնը:

→ Կէսորէ վերջ, Մայր Տաճարին մէջ կատար-
ուեցաւ վերջին Վաղարշապատի ժամերգութիւնը:
որուն աւարտին պաշտուեցաւ Ս. Կոյսի Աւետման
հանդիսարար Նախատեսակը՝ Նախագահութեամբ
Գիրչ. Տ. Ուսրէն Արքեպիսկոպոսի:

● **Ուր. 20 Ապրիլ.** — Անհուսմ Ս. Ասուածամծին: Ասուածամծի ժամը Ցին, Գեր. Տ. Սուրեն Արքեպոս. Բեմանանի գլխաւորութեամբ: Միտանան Լայ. Բերին, քանարեւոր մեկնեց հոգեւորականին ժողովում: Ս. Ասուածամծի Տանար, ուր Տիրամոր Ս. Գերեզմանին վրայ որդան հանդիսաւ որ Ս. Գատարագր մատոյց և քարոզեց Գեր. Լանդիտակետ Սրբազանը, քնարան ունենալով միտար լեւր, բերեցեալը, Տիր ընդ քեզ (ՂԿ. Ա. 28):

● **Շր. 21 Ապրիլ.** — Յիւսեակ լաւութեան Լաւար: Ս. Գատարագր մատուցուեցաւ ի Ս. Գր. Խաղի: Ժամարարն էր Լոյզ. Տ. Արշակ Արքեպոս. լաւարութեան: Ս. Թարգմանչազ վարժարանի ուսանողութիւնը ստացաւ Ս. Լազարոսութիւն:

— **Կէսորէ վերջ, Ամեն. Ս.** Գատարագր Լոյզ գլխաւորութեամբ: Միտանան թիւնը Վերապալով մուտք գործեց Ս. Յարութեան Տանար: Ս. Գերեզմանին ուղեւորն ետք, մեր վերնամատարան մէկ պաշտուեց ան ժամերգութիւն և Դավիթազարգի նախատեսակ, ի ներկայութեան ուսումնարաններու իւրեք բազմութեան: Ապա Գատարագրեցաւ Տնորինական Սրբապետեղեաց տոյցներէն հանդիսաւ որ թափոր Տանարէն ներս: Թափորապետն էր Լոյզ. Տ. Անուշաւան վրդ. Ղըլանեան:

● **Կիր. 22 Ապրիլ.** — Ծաղկազարդ: Գիշերային և աւաւտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան և կարգադարձ մը ետք, Ս. Գատարագր մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութեան, մեր վերնատան մատարան մէջ: Ժամարարն էր Լոյզ. Տ. Կոմիտաս վրդ. Գատարագրեան: Ապա, ժամը 11.30ին, Գատարագրեցաւ մեծանանդեւ թափոր Գրիգորիան: Ս. Գերեզմանին և Գատարագրեան շուրջ և ձկնազատան: Գլխաւորութեամբ Ամեն. Ս. Գատարագր Լոյզ: Թափորակցան էր մեծին ունէին ձիթնեաց և արմատեաց ասորի. իսկ մեր թափորին կը նստէին, ըստ իրաւական ասորութեան, Ղպտոց և Ասորաց թափորները, նմանապէս ռոտովք ձիթնեաց և արմատեաց: Ժամերգայլ այս թափոր տակց մօտ երկու ժամ ժամը 1.30ին, Միտանան թիւնը վերադարձաւ Մայրավանք և Լայոց թափոր մուտքէն մեր գլխաւորը շարտական երգելով բարձրացաւ Գատարագրեացին:

— **Կէսորէ վերջ, շքեղորէն գործարարած** Մայր Տանարին մէջ պաշտուեցաւ նախ Անդատան, Ամեն. Ս. Գատարագր Լոյզ նախագահութեամբ, և ապա երեկոյեան ժամերգութիւն: Ընդհանրաւ տեղին յատուկ խորհուրդ շարականներով, և ճիւղերազարդ խորհուրդայն արարողութիւնը, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Սուրեն Սրբազանի: Այս յաւթիւ, Լոյզ. Տ. Յակոբ վրդ. վարդապետն կարգաց վարադրեցեալ բացման մասնակցող արարողաւոր ուսումնարաններու անուանացանկը, և կոչ ըրաւ ներկաներուն որ իրենց լուսններով նպատակն Ազ. Նիւիէի թշախտարարութեանին մէջ գարմանազ իրենց եղբայր-աղբերեան: Այս նպատակով, եկեղեցւոյ զոյգ մասնաբերուն զընտան էին անակներ:

● **Գշ. 24 Ապրիլ.** — Աւագ երեւոյթի: Ըստ աս վարութեան. Ս. Գատարագր մատուցուեցաւ Ս. Յովնանէն Անտարարանի նախապետական մատարան մէջ, Ս. Յարութեան Տանարի գլխաւոր, ժամարարն էր Լոյզ. Տ. Վահագն վրդ. Գաղանանան: Ապա Գատարագրեցաւ Տնորինական Սրբապետեղեաց այցելութեան թափոր Տանարէն, ներս: Թափորը կը շլխաւորէր Լոյզ. Տ. Փառէն վրդ. Անտիքեան, որ անոր իւրաքանչիւր նախորդանին բացատրական քարոզներ տուաւ թափորին հետեւող բազմաւարիւր ուսումնարաններուն:

● **Մշ. 26 Ապրիլ.** — Աւագ Կնիգեալի: Անտարարան ժամերգութեանէն ետք, Մայր Տանարին մէջ Գատարագրեցաւ Կարգ Ապաշխարողաց:

— **Ժամը 10ին, Անդիտան** Ս. Գատարագր մատուցուեցաւ Մայր Տանարի Աւագ Սեղանին վրայ ժամարարն էր Լուսաբարապետ Գեր. Տ. Լայրիկ վրդ. Աւանան, որ կարգաց Ս. Բարսեղ Լայրապետի Լազարոսութեան ձառը, գերանուցորէն շինիլ և վին խրատներով ի. Բազմաւարիւր նախապետականի մօտեցան Լազարոսութեան մեծ խորհուրդին:

— **Կէսորէ վերջ, Մայր Տանարին մէջ, Ամեն. Ս.** Գատարագր Լոյզ նախագահութեամբ, Գատարագրեցաւ Վոտնաւայի արարողաւոր արարողութիւնը, ներկայ էին բազմաթիւ տարի նախկին երանք, Ս. Գաղաքիս վրդ. Մուսաֆըզը: Կեանական և զինուորական զեմքեր, ինչպէս նաեւ Անկիլիան Գեր. Արքեպոս. որ, ըստ ասորութեան, ասքերու լուսացումէն յետոյ զգեստաւորուելով բարձրացաւ Աւագ Խորան, ուրկէ Անդիլէն լեզուով կարգաց Ոտնաւայի վերաբերեալ Անտարանական նամակները:

Ժամը 5ին, փոքր թափոր մը այցելեց Ս. Լորեկապետեղեաց եկեղեցին (Ա. Բաւար Գրիգորի), Թափորապետն էր վանուց Տնորի լոյզ. Տ. Անուշաւան վրդ. Ղըլանեան, որ Ս. Զիթնիէի ժառին տակ Գատարագր յետոյ զգեստաւորուեց և ասք քարոզեց վանքին բակն ու տանիքները լեցնող ժողովուրդին, տալով նաեւ պատմական շաշ վանքին:

— **Իրիկեան ժամը 7էն մինչև կէս գիշեր, Մայր Տանարին մէջ** պաշտուեցաւ Բաւարարանի կարգը խորագրեցի խորհրդաւորութեամբ, և նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Գատարագր Լոյզ որ տպագրիլ քարոզով մը վեր հանեց լայնի գլխաւորան փրկագար նշանակութիւնը:

● **Ուր. 27 Ապրիլ.** — Աւագ Ուրբաթ: Կէսորէ վերջ ժամը 1ին, Ս. Յարութեան Տանարի մեր վերնամատարան մէջ պաշտուեցաւ Բաւարութեան Կարգը, նախագահութեամբ Լոյզ. Տ. Վահագն վրդ. ի:

— **Կէսորէ վերջ, Մայր Տանարին մէջ** պաշտուեցաւ Կնիգեալի: Աւագ մանկ Կարգը, նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Գատարագր Լոյզ:

● **Շր. 28 Ապրիլ.** — Աւագ Եղբայր (ճրագալոյց Ս. Զատիկ): Անտարան ժամը Ցին, փոքր թափոր մը, Գլխաւորութեամբ Աւագ Թարգման լոյզ. Տ.

Գեորգ Վրդ. Եւզաբետանի, մեկնեցաւ Ս. Պատարիան Տաւարի, կատարելաւ չամար Տաւարի գրանքային աւանդական ձեռնարկով թիւները:

— Ժամը 10ին. Ամեն Ս. Պատարիք Հոր զբոսարարութեամբ. Միաբանութիւնը մեկնեցաւ Ս. Սարուիտան Տաւարի, ուր յաջորդաբար կատարեցան Լուսաւորեայի նաեղորոշութիւնն ու յարակից արարողութիւնները: Ժամը 1ին, Յունաց Ամեն. Ս. Պատարիքը և մեր Լուսաւանը՝ Հոգի. Տ. Յակոբ Վրդ. Վարդանան. զգեստաւարութեամբ, մտան Ս. Գերեզման, աւրիկ թաղարկ մը ետք զուր պիտի գտնուիրական լայնը. որով զլուսաւորեալ Տաւարիէն ներս խնայած բազմազգի և բազմաւազար չաւատացեալներու մոմերը, տանգելով ընդհանուր խնդրափոխութեան միմի. Նախարար մը, մինչ զուարթութեան կը զգտանէին յունական և հայկական բոլոր գտնիքներն ու հոշոտակերք Տաւարին: Ամեն. Ս. Պատարիքը Հայրը մեր վերնատան պատշգամբէն նստիւական լայնով կ'որնէ չաւատացեալները, մինչ Ս. Գերեզմանին շուրջ ընթացք կ'առնէ մեր թաղարկը, Տաւարին կամարները թնկացնելով Յարութեան աւետարտ փառերգով շարականով: Թաղարկը կը զբոսարարէ Հոգի. Լուսաւան շարի՝ որ կը կրէր խոյր եպիսկոպոսական, իսկ մեր թաղարկին կը նետէին Ղլոսաց և Ասորաց թափօրները: Ժամը 2.30ին, Միաբանութիւնը շարժւում վերադարձաւ Մայրուիտէն: Դասիկ բերդին գիւմը. Ամեն. Ս. Պատարիքը ու Հոգի. Լուսաւան զգեստաւարութեան, մինչ զպիտիւր սկսան երգել Վերադարձ յարականը՝ որով թափօրը մտաք զոր. Մայր Տաւար:

— Ժամը ետք, Մայր Տաւարին մէջ կը սկսի ձրապայայտի արարողութիւնը, ապա կը մտնուի Ս. Պատարիք՝ Աւագ Սեղանին վրայ: Յարութեան որտաւաւ աւետիտին նա կը բացուի երկնացոյն ու ներառուեալ վարադարձը Աւագ խորանին, ի յայտ բերելով բովանդակ շնչանքը անոր, առանկ վայր մը զգնած պատանաններէն վրան ինչպէս սկսի շառալներուն տակը զեպի մայրամուտ թեքող արեգակին: Ժամարան եր. Հոգի. Տ. Փառէկ Արք. Աւետիքեան: Ապա պաշտուեցաւ Ս. Զատիկի նախառնակը, նախապաշտութեամբ Գերդ. Տ. Սուրէն Արքեպիսկոպի. որմէ ետք լայնար յարեան շարականը երգելով Միաբանութիւնը բարձրացաւ Սեղանատուն՝ ընթերցի:

● Կիր. 28 Ապրիլ. — ԶԱՅԻՑ ԶՈՐՈՒԹԱՆ ՏԵՆԱՆ: Գիշերուն ժամը 2ին, Միաբանութիւնը արթննէ արգէն ու քիչ ետք, զխառնութեամբ Լուսաւարապետ Գերդ. Տ. Հայրիկ Նպո. Ի. լուսաւոր լայտներնով կը մեկնի Ս. Յարութեան Տաւար, ուր կը պաշտուի առանտեան ժամերգութիւնը, մինչև չեղաց, մեր վերնամասերն մէջ, Ապա Միաբանութիւնը զգեստաւարութեամբ կ'իջնէ Ս. Գերեզմանի շրջափակը, ուր կը կատարուի երաժշտութեամբ թափօր նախին և Պատան. նախաղաջն շարի, իսկ Ս. Գերեզմանի գրան՝ լայն ստան, նախաղաջնութեամբ Լուսաւարապետ

պետ Սրբազանին. Սեր աչ թափօրին ևս կ'իջն. տեղին Ղլոսաց և Ասորաց թափօրները, Աւագաւան ժամը 11.3ին, Վերադարձ Ս. Գերեզմանի վրայ մատուցեցաւ նաեղորոշութեամբ Ս. Պատարիք, ժամարան եր. Գերդ. Տ. Նախարար Նպո. Պաշտեան, որ շարաղից Յարութեան խորանը կ'իջնէ շուրջ: Զուգահեռ ընկելով Վերադարձ առանտեան և արդի ժամանակներու միախառնակ շարաղութեանց. առաջիններուն դատած առանտեան տեղին մէջ յաջորդութեամբ վերադարձ առաջիններուն Վերադարձ յարութեան: Իսկական վերադարձը կը ըլլայ լուսաւորաւորէն: Վերադարձութեան յաջորդական, երաժշտաց Սրբազանը, մեծազոյն գրականին և Վերադարձ յարութեան: Բազմաւորութիւն չաւատացեալներ մատուցեցան, Հաղորդութեան մէջ խորհուրդին: Ժամը 9.30ին, Միաբանութիւնը վերադարձաւ Մայրուիտէն և Հայաց թափ մատուցեց լայնար յարական և Վերադարձ յարականը: Մայրուիտէն երգելով բարձրացաւ Պատարիքը: Եւ Ս. Պատարիքը Յարութեան աւետիտով արձակեց ժողովուրդը:

— Կէսերէ վերջ. Մայրուիտէն մեծ բակին մէջ կատարուեցաւ Զատիկական մեծ լայնատանը, նաեղորոշութեամբ թափօրը Ամեն. Ս. Պատարիքը Հոր:

● Բշ. 30 Ապրիլ. — Յիւսանի մեղաց: Ամեն. Ս. Պատարիքը Հայրը նաեղորոշութեամբ Ս. Պատարիք Մայր Տաւարի Աւագ Սեղանին վրայ շարաղից՝ ճշգրտեցնէր զիս և տեսէր, զի տի մարմին և սակերու ոչ ունի (ՂԿԻ ԻԲ. 38) քնատեղով, ոչ ինքի խոսքեր ևս աւելելով ախտաւորներուն, և Ս. Պատարիքը ետք աւելորոշութեամբ, Կենաց Փայտի մատուցեց ի ձեռն, նախապէս Մայր Տաւարին մէջ կատարուած երաժշտութեամբ թափօրին: Ս. Պատարիքը երգեց. Զատիկականը կատարուեցան երէկ ու խառնարար իմանալու ընդ Ս. Փաղար ժաման Մափականեան Երգախառնի անդամներուն կողմէ: Յարադարձութեանց աւարտին, Յարութեան շարականներու երգեցողութեամբ, Միաբանութիւնը ժողովուրդը բարձրացան Պատարիքը: Եւ Ս. Պատարիքը իր արեւուն թիւնը տալէ ետք բաժնին բարձրութիւն մէկական Ս. Պատարիքին խոր:

● Գշ. 1 Մայիս. — Գ. Եւ Ս. Զատիկ: Ըստ սովորութեան, Ս. Պատարիք մատուցեցաւ Մայր Տաւարի Ս. Գիւնարի մատարան մէջ: Ժամարան եր. Հոգի. Տ. Կայէ Արքեպիսկոպիտեան: Ապա Լուսաւարապետ Գերդ. Տ. Հայրիկ Նպո. Ի. նախաղաջնութեամբ, կատարուեցաւ Երգեցողութեան պաշտօն՝ խորհրդաւորայն ախտաւորաց նշնեցաններուն Երգեցողութեան կամար:

● Եր. 5 Մայիս. — Գլխաւոր Ս. Յովնանի կատարութեան, Ս. Պատարիք մատուցեցաւ Մայր Տաւարի Ս. Կարապետի խորանին վրայ: Ժամարան եր. Հոգի. Տ. Կամարա Արք. Պատուէրեան:

● Կիր. 6 Մայիս. — Նոր Կիրակի (Յիւսանի քիւրաւոր ճանապարհով սերնդ): Ըստ սովորութեան, Մայր Տաւարի Աւագ Սեղանին վրայ պատարարեց

— Նոյն օրը, եղիպոսեն Ո. Աթա վերագործու Շող. Տ. Բովսեփ վրդ. Մամուր. քառասունօրեայ արձակուրդէ մը ետք:

● Դշ. 2 Մայիս. — Ն. Վեն. Հիւսէյն Թադաւորի Գնականութեան Ծրց տարեգործի առթիւ, Ամեն. Ս. Գատրիարք Հայրը իր. Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան և Բարձրանիկ հայութեան աւանդով շնորհակարան հետադիմ մը յղեց Ն. Վենիսիանութեան:

— Միշ-Եկեղեցական Խորհուրդի անգամ զեր. Զոն Վիլքենսենի կողմէ Ամպաստոր պանդոկի մէջ արուած ընդունելութեան ներկայ եղան Շող. Տ. Գեղամ վրդ. և Տիար Գ. Հինդլեան:

● Բշ. 14 Մայիս. — Իսլամից Գուրպան օղաւորի առթիւ, Ամեն. Ս. Գատրիարք Հայրը, ընկերակցութեամբ Գերշ. և Շող. Միաբան Հարց, շնորհակարան այցելութիւն տուա Քաղաքիս Վեմ. Կառավարչին, Վեմ. Մի. Բիթիին, Սոսիկանային, Քաղաքապետին և Անտոնիան Արարիկ Հի. պատասխին:

— Կէտրէ վերջ, Անթիւսիանէն շոր վարդապետ Հայրը հերարար ժամանեցին Ս. Աթա: Անանցմէ Շող. Տ. Գաբրիէլ վրդ. Սարգիսեան Դշ. Ան Մայիսի գիշերը յոյժ երեկան քանախօսութիւն մը տուա Ն. Մ. Բ. Մի. Անուարին մէջ, խօսելով սրբաւորութեան վերապահումը զԺ. տար՝ ալ զՎեմ առ կենդանական զերի մասին, մանաւանդ Ամփուր քառասուն պայմաններուն մէջ:

● Գշ. 15 Մայիս. — Այսօր օգնան Ս. Թադմանշայ վարժարանի Ամպիլի Գնուն Թիւնները, որոնք տեղեկին մինչև ամառն չէր:

● Բշ. 21 Մայիս. — Գրիստանիայ իմամիքներու հետ յարաբերութիւն հաստատելու Մար. Մի. Գառաւզար Ման. Վիլքենսեն այցելեց Ս. Գատրիարք Հոր, բացատրութիւններ աւ մանրաւանանութիւններ տարա համար յոստիքիայ Նոկտեմբերին Վատիկանի մէջ գումարուելիք Համա. ժողովին մասին:

● Ուր. 25 Մայիս. — Բարդանիկ Անկախութեան Ներք տարեգործի առթիւ, Ամեն. Ս. Գատրիարք Հայրը, ի գիտաց Միաբանութեան և Բարդանաւորակ հայութեան, շնորհակարան հետադիմ մը յղեց Աման՝ Վեն. Թադաւորին:

● Եր. 26 Մայիս. — Նոյն առթիւ, Գալտպանութեան Նախարարին հրաւերով, Դիւանապետ Շող. Տ. Շահէ վրդ. և Շող. Տ. Գեղամ վրդ. ներկայ եղան Խաւ կողմած քանկատեղւոյն մէջ. ի ներկայութեան Ն. Վեն. Թադաւորին կատարուած զինուորական մեծ տոպակներին:

— Գարեմալ Նոյն առթիւ, Գերշ. Լուսարաւայան Տ. Հայրիկ եպոս. և Շող. Տ. Շահէ վրդ. ներկայ եղան Գալտպանութեան Նախարարին կողմէ, ի պատիւ Ն. Վեն. Թադաւորին տրուած ճաշկերոյթին:

● Դշ. 31 Մայիս. — Խաւանկան ազգային տոնի առթիւ, Խաւանկան Հիւստանաւորի մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Լուսարաւայան Գերշ. Տ. Հայրիկ եպոս., Շող. Տ. Գեղամ վրդ. և Տիար Կարպիս Հինդլեան:

ՅԱՐԱՐԱՆ ՌԻՆՏԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ս. Զատիկի տունին առթիւ, Ս. Սրուպիմ առարի ունեցաւ հոծ ուխտաւորութիւն, ինչ Քաղաքի փողոցները շարաքինով խեղճած միացին քաղաքացի ուխտաւորներով, ինչպէս Յոյնիկ, Դպրիկներ, Ասորիկներ, Լիւանանցիկ Ս. Բանիկներ, և այլն: Ասոց կողքին, արժամարկի չէր թիւր Նայ ուխտաւորներու — մօտ 2000 —, եկած մեծ մասամբ զրացի արարական երկրներէ, ինչպէս նաև իսթանպուլէն, Ֆրանսայէն ու հետաւոր Ամերիկայէն Ս. Աթա Վարդապետին, Ս. Խաւարաց Ընդունելութեան Բանձնախումբի մը միջոցաւ, իրենց բնակութեան յատկացուց Վանքէն ներս տրամադրելի բոլոր սննդանքները, ինչպէս նաև Ս. Թադմանշայ և Ժառանգարաց ժամարաններէն մասեր, վրաններ լարեցան նաև վերջինիս խաղաղարարին վրայ: Սրուպիմ գտնուած իրենց մօտ կիսամեծայ ժամանակով, չցցին, ուխտաւորները ոչ միայն ներկայ եղան Ասոց Շարքու և Ս. Զատիկի եկեղեցական մեր զոգեպարտ արարողութեանց, ապրիլի օգոստ վայելիքի պահեր, այլև, խմբովին և վարդապետ Հայրերու առաջնորդութեամբ, այցելեցին Սրգ Երկրի բոլոր կարեւոր Որդավայրերը, որոնց մասին տալան հարկ եղած քաջատարութիւնները:

Պատմ. երջ թէ բոլոր ուխտաւորներն այլ և, զեպէս միութարած աւ լիացած, և առանձին քերականի հաւատքով դրաստած վերադարձն իրենց տեղերը, քաղցը աւ անընդիմ տպաւորութիւններ տանելով իրենց հետ միջազգային քերտանէութեան այս տառանէն:

ՄԱՐԻԿՈՆԵԱՆ ՍԵՐԳԻՍՏԱՆԻՍԵՐԸ ՌԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

29 Ապրիլ, Ս. Զատիկի առաւօտուն, իսթանպուլէն ուխտաւորարար Ս. Քաղաք ժամանեց Ս. Երկան տեղապահի քաղաքացիական Սամիկեան Սրգախումբը: Առախումբի անանկեկայ յաղաղում մը, զժառանգար, հնարաւորութիւն յոր. աւա որ Սրգախումբի անդամները մասնացին Ասոց իսթանկիկ կրօնական մեր սրտառաւ արարողութեանց: Սրգախումբը երեք օրեր մնաց Սրուպիմ, ու Ս. Զատիկի երեկոյան, Վանքի մեծ քակին մէջ կատարուած ընդառնութիւն, ու մանաւորարար յաջորդ օրը՝ Մայիս ճանաչի մէջ մատուցուած Գատրիարքական հանդիսարար Ս. Գատրիարքին թերաւ իր ձայնական շնորհը, տաւել փայլ մը տալով մեծաւաճ այդ արարողութեանց: Բոլոր ներկաներն այլ հիացումով ունկնդրեցին Ս. Գատրիարքի իրենց երգեցողութիւնները, հակառակ որ կ'երգէին Պոլսոյ մէջ քոհանարակէ գործածուող և Ս. Աթա Վարդապետի միջոցաւ երգուած եղանակներէն մի քիչ տարբեր, յայց Նոյն քան զոգտը աւ տանիկ գալուստաւորով:

Բշ. 30 Ապրիլի երեկոյան մամը Տիւն, Սրգախումբը, Տքթ. Տիգրան Մամիկոնեանի ղեկաւ

տեղի ուսուցչուհիներուն տարւան մը կրթա-
նուէր աշխատանքներուն:

Հանդէսի աւարտին, մայրիկ դասարանի
ընթացաւարտ 19 փոքրիկները ստացան իրենց
վկայականները Գերշ. Ս. Հօրմէն, որ օրինեց
զիրիկը ու Վարդանիշ օվ փակեց Հանդէսը:

Ե. — ԱՄԻԱՆԵՐՔԻ ՀԱՆԳԻՆ

ԵՄԻՐԱՆԻԱՆ ԻՍԽԱՆԻ

Տեղի ունեցաւ յայտորդ կերակր, 10 Յունիսի
երեկոյեան ժամը 7ին, զարման փառանգա-
ւորաց վարժարանի գեղակերտ հանգիստաբա-
նին մէջ, նախագահութեամբ Լուսարարագետ
է Գաւր. Փոխտարգմ. Գերշ. Հ. Հայրիկ եղաւ:
Աւանաներէն է ի ներկայութեան Միաբանու-
թեան անդամներուն և ծնողներուն ու հրաւիր-
եալներու կողմէ քաղաքական:

Հանգէսը բացուեցաւ վարժարանի երկու
երգչախումբին կողմէ երգած Արքայական
Քայլերգով և Հայրապետական Մայրիկերգով:
Ապա իրադրութեան երկու ժամեր քաղա-
ցած և աւելի քան երկու ժամեր տեղ յայ-
տադրի մը, որուն առաջին մասը կը քաղա-
նար չըմբանաւոր դասարանի ուսանողներուն
կողմէ կատարուած ատենախօսութիւններէ և
ուղերաներէ: Հայերէն, Արաբերէն և Անգլերէն
լեզուներով, ինչպէս նաև խմբերգներէ ու
մեներգներէ: Յայտագրին ը. մասը սկսած վար-
ժարանի առժ. Տեսուչ Հոգշ. Տ. Փառէն Արք. ի
Տարեկան Տեղեկագրի ընթերցումով (որ պիտի
երևի Արմենի յայտորդ թիւով): Ապա երգութեան
հրաւիրելու յովիշը երգելը Յայտագրի աւարտին,
Գերշ. Սրբապետը բաժնեց ի չըմանաւորանե-
րուն վկայականներն ու յառաջագէտ աշակերտ-
ներուն մրցանակ — գիրքերը, ու փակեց Հան-
գէսը իր յոյժ տպաւորիչ խորատկանով:

ՈՒՇԱՅԱՆԻ ՍՐԵԿԱՅԵՆՐ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԵՆԵՈՆԻ 47րդ ՏԱՐԵԿԱՅԵՆՐ ԱՌԻՒ

Այս տարի, Մայրիկ անգէն ներս գործող ը. լոր
Մի. թիւները հանգիստաբազմաշնչային Ապրիլ-
եան Երեկոյ տարեգործը, կողմակցելով ին-
չատակի հանգիստութիւններ, բոլորով իր նախ-
ագահութեամբ Ամեն. Ս. Գաւրիարք Հօր, ի ներ-
կայութեան Միաբան Հօրք և տեղացի ինչպէս
աւանդու հանդիսականներու պատկանելի քաղ-
մութեան Ատարե կուս անց ամփոփ նկարագրա-
կանը յիշատակի այդ երեկոյթներուն:

Ա. — Հ. Ս. Բ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Հայ Մարմնակրթական Բնիչ. Միութեան ծրու-
ագէտի Մանահիւղին յիշատակի երեկոյթը կա-
յացաւ Ապրիլեան Երեկոյի 6րդ 47րդ տարեգործի
օրը, Առաջ Երեքշաբթի, 24 Ապրիլի գիշերը:
Ժամը 8ին, Միութեան ակումբին մէջ ինքնա-

ռաւոր յայտագրի մը իրադրութեան հետ, թիւ
բարձրացաւ արուան քանակութեւ: Հոգշ. Տ. Շակ
Վրդ. Անէմեան, որ ազգու ատենախօսութեան
մը վեր առաւ մեր մէջ միջին նաւաստաններուն
ի խղիւր սրբազան ու յոնի գաղափարի մը մար-
տիրոսանալու համար: Երկր եղին: Հանդէսը վեր-
ջացաւ Ս. Գաւրիարք Հօր խրատական — փակման
խօսքով, որ յարգրեց նոր սերունդը փառաբան
հանգիստի: Թեամբ ատենաւոր իրարու ու լաւաւ
խոսակցութեամբ լուծել իրենց միջև ծագած հար-
ցերը, առաջը ատենաւոր համար նոր Ապրիլ 24
մը՝ որ ոչ նուազ անհար աւելցնութեամբ կը
պատնայ այսօր մեր ցեղային գոյութեան:

Բ. — Հ. Ս. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Տեղի ունեցաւ շաբաթաւոր Միութեան յիշ-
տակի երեկոյթը տեղի ունեցաւ յայտորդ գիշեր:
Առաջ Զարեքշաբթի, 24 Ապրիլի ժամը 8ին, Միութեան
թաւան մէջ, իրադրութեան ընթերցա-
նութիւններէ, արատաւութեան թիւներէ և արուան
պատան հրգիւրէ քաղաքացի կողմէ յայտագրի մը:
Օրուան բան խօսակերտ էին Պէրթի թիւ ու խառ-
ուարանը: Քաղաք գտնուող Տիար Սինիկ Սար-
գիսան և Տիար Սինիկ Սարգիս թաղապետն, օրեք
հանգիստ և ներկայացուցին Միութեան նկատ-
ման տակ առաջ պատանները ու իր սանի
հայուն ուղտատակներէ: Թեամբ արդիւն
քանութեան ամէնէն բիրտ շղթաները խորտակե-
լու ազդողատեան կամքը շրջադիւր մեր Զարեքշա-
բթին: Հանդէսը փակուեցաւ Ամեն. Ս. Գաւրիարք
Հօր խրատականով, որ կարծես իր խօսքը մա-
նաւորելով ոտար արեւուն վրայ հասակ նետած
մեր նոր սերունդին, յարգրեց ըլլալ գրաստ և
զգտն, չըմանաւորութեան և աշխարհութեան
վարելու համար զեկը մեր ազգային կեանքին:
միջին որ երբեք մեր հասակին նաւահա-
րարութեան փակման:

Գ. — Ս. Բ. ՇՐՁ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

27 Ապրիլ Առաջ ը. թիւ գիշերուան ժամը 8ին,
Ս. Թարգմանչաց վարժարանի Երջանաւարտից
Միութեան, ու իր յարգանքի տուրքը բերաւ
Ապրիլեան յոնիւրու յիշատակին, կիւլայգիտեան
Մատենադարանի արուան մէջ առաջած իր ազա-
նակեցում: Օրուան խորհուրդին հետ առեւտած
արատաւութեան ներս, մեներգներու, խմբերգ-
ներու և ընթերցանութեան ընթացքին, Հոգշ. Տ.
Շակ Վրդ. կուս քանակութեամբ մեր զրուստեան
յիշատակը մեր նաւատակներուն, տալով նաև
անեց պատգամը նոր սերունդին: Հանդէսի ա-
ւարտին, Ամեն. Սրբ. Գաւրիարք Հայրը ըրաւ
փակման խօսքը, յայտնելով թէ այս օրը արդի
և լաւի օր մը ըլլալով անկի պէտք է ըլլալ առիթ
մը՝ նորոգելու հաստատութեան մեր աւանդ-
անդէպ մեր ազգային սրբութեանց՝ արունց ան-
գիւնութեան պատգամներէ համար իրենց կեանքը
զուստակաւ արեւութեան ունեցան արարգրու-
թեան համար: Սրբ. ինչպէս մեր նաւատակները: